

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT

ADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

POLITIKAI NAPILAP SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL PIAC-UTCA 49

A honvédkaszárnyák

A közgyűlés elodázta a döntést

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma adatot szolgáltatott megint azoknak, akik szeretik mondani, hogy Debrecen városa maradi. A közgyűlés elé került ma a honvédlaktanyák építésének ügye, teljesen és legjobban előkészítve. És a döntés helyett a közgyűlés elodázta a kérdés megoldását nem azért, mintha az elodázással valamelyes anyagi eredményt lehetne elérni, hanem mert a nyolc milliós építkezési üzlet körül a különböző érdekek ütköztek össze és összemorzolták a lényegét. Nevetséges indítványok kerültek tárgyalás alá, olyanok, amelyekről minden higgadtan, tárgyilagosan gondolkodó ember láthatta, hogy azok kivihetetlenek s ab ovo célszerűtlenek, mint például a kaszárnyák építésének bérbe adása is. Ha valaki érdeklődött volna a dolog iránt, megtudhatta volna az előadótól is, hogy az ilyen kaszárnya-építkezéssel a honvédelmi minisztérium már megmondta, hogy ilyenbe nem megy bele.

Igy igazán nem lehet komoly, eredményes várospolitikát csinálni s azok igazán nem valók város vezetésre a közgyűlési terembe, akik egy ilyen nagy, hatalmas kérdést érthetetlen, vagy érthető okokból így tudnak elodázni, egy érett kérdést így vizsgálodni.

Annál inkább elismerést érdemelt a tanács, amely felelőssége tudatában tette meg javaslatát és pedig olyan javaslatot, amely az adott körülmények közt a legjobbnak nemcsak látszik, de bebizonyítottan az is, és amely — műszaki dologról van szó — doktorok bölcsessége szerint másított meg.

A közgyűlés eme részének lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

(A tanács javaslata.)

Szabó Kálmán tb. főjegyző katonaiügyi tanácsnok ismertette a honvédlaktanyák építésének ügyét, a belügyminiszter leiratát, a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát és a tanács indítványát; ez utóbbi szerint *irjon föl a közgyűlés a honvédelmi miniszterhez: hajlandó-e megtervezni, fölépíteni a honvédlaktanyákat, amelyekhez a város a költségeket adja s a város fizesse meg az amortizációt, amennyiben pedig a miniszter ebbe nem megy bele, akkor már most Tóásó Pált nevezze meg szakértőül s a tárgyalási, tervezési és művezetési teendőkkal bizza meg, egyben pedig a tanácsot utasítsa, hogy az építési díjakból fél percent elengedése iránt Tóásó Pállal folytasson tárgyalásokat.*

Suhajda Béla és Patay József a mérnöki hivatal kiegészítését és az építési teendőkkel való megbízatását javasolják.

Komlóssy Imre dr. sokallja az építési díjakat, szerinte nem kell szaktudás. Ő is a mérnökihivatal személyzetének szaporítását akarja.

(Tóásó mellett.)

Jánosi Zoltán: Természetes, hogy az elmentéses érdekek valóságos forgószelét tá-

masztottak egy ilyen 8 milliós építkezési körüli. Kéri az érdekteleneket, legyenek ők tárgyilagosak és egyezzenek meg. A kaszárnyákat a város nem hazafias cselekedetként építi meg, nem is kulturális célnak tekinti, tisztán a gazdasági szempont vezeti, mert a katonaságban a legénység és a tisztokkal több ezer fogyasztót akar nyerni, ami a termelésnek és kereskedelemnek lesz nagy haszna. Arra kell törekedni, hogy sem többet, sem kevesebbet ne építsünk és drágább se legyen, mint ahogy megkaphjuk a térítvényekben az amortizációt. Mert ha sokat fizetünk rá, kérdés: megéri-e ezt a kereskedelemnek. A honvéd gyalog- és lovassági laktanyáknál, amelyek 6.000.000 koronába kerülnek, a hadbiztos az államkincstár javára 290.000, a város 370.000 korona térítvény mellett harcol s Tóásó a legalaposabban, a szabályok és törvények erejével bizonyítja, hogy a városnak *igaza van és meg is fogja nyerni a dolgot.* — Erről nem is mondhat le a város s ezt a 80.000 koronás különbözetet dologát nem bízhatjuk *újdonült szakértőkre.* A két laktanyának költsége 6.000.000, ezután 5 százalékkal számítva a kamatot, 300.000 korona az amortizáció, tehát itt már a hadbiztoság véleménye szerint 12.000 koronát rá kel fizetnünk. Ha csak ezt a 12.000 koronát el tudják tüntetni, már sokat nyertek, de *Tóásó Pál közreműködésével nem csak ennyit, hanem az egész 80.000 koronát megnyeri a város.* De ha csak a felét nyerné: ha csak 40.000 koronát, az is az amortizáció teljes fedezésén felül bizonyos hasznot jelentene. A szakértőnk meg van s ez eredmény bizonyos. Tóásó Pál működésére vonatkozóan példákat hoz föl az egyes épületeknek a térítvénybe való fölvételére vonatkozóan.

Komlóssy Imre dr. közbeszól.

(Gyakorlat kell!)

Jánosi Zoltán: Aki utána nem néz a dolgoknak és most szörnyűködik, az magáról állítja ki a szegénységi bizonyítványt. Folytatja ezután fejtegetését. Az 1879. XXXVI. törvény ezután fejtegetését. Az 1879. XXXVI. törvény cikk B. jegyű mellékletének c) pontja nem intézkedik egyáltalán az istállók okvetlenül szükséges mellékhelyiségeiről, pedig ezeknek költsége az *istállóköltségek egy negyed részét teszi.* A város meg is kapja érte most a térítvényt, *de nem kapta volna meg, ha Tóásó ott nincs a tárgyalásoknál s az ő nagy szakértésével rá nem mutat ezekre a dolgokra.* Nem elég a törvény ismerete, hanem gyakorlati alkalmazásának tudása is kell.

Komlóssy Imre dr. közbeszól, mire Jánosi Zoltán hátrafordulva felel neki.

Domahidy Elemér főispán: Ne tessék párbeszédet folytatni.

Jánosi Zoltán: Folytatom a beszédemet, ő hallgat, én beszélek, tehát csak monológ volt. — Kassán — folytatja ezután Jánosi — ugyanaz a hadbiztos működött, mint itt, mégis azokat a térítvényeket, amelyeket ott megállapított, itt nem akarta egyáltalán. — Baja elkészítette a tervezetet házilag katonai szakértővel s megállapítottak 68.000 koronát s kiderült, nem lehet az építésbe belemenni, a kaszárnya nem fizeti ki magát. Belátva, hogy szakértő nélkül nem tud boldogulni, *odafordult ugyanehez a gyűlölt Tóásó Pálhoz, ő átdolgozta a terveket s 102.000 korona évi térítvényt hozott ki, amit ugyanaz a hadbiztos el is fogadott.* Debrecen polgárságának higgadtságára apellál. Különböző érdekek ütköznek össze, ő azonban csak Debrecen érdekét nézi, ő se Tóásóval, sem Grünwald és Schifferrel *nincs összeköttetésben, akik a komáromi kaszárnyát építették s a debreceni*

kaszárnyát is szívesen építené. Csak annak van kilátása eredményre, akinek nemcsak tudása, de gyakorlata is van. Nemcsak a törvényt kell bevágni, hanem a gyakorlat a szükséges és fő. Ez pedig Tóásó Pálnál meg van. Helyesli a tanács javaslatát, ha azt elfogadja a honvédelmi miniszter, építse föl ő a kaszárnyákat, de ha nem, akkor igazí szakértő kell. A négy percentes díjazás nem sok, mert az a tarifálsnál is alacsonyab s más városok öt százalékon fölül is fizettek. Ott van különben a városi bérház építése, a mely 1.400.000 koronába került s itt a tervezésért, művezetésért, pedig tárgyalni sem kellett, 60.000 koronát adott a város az építésnek, *Sóvágó pedig . . . (Derültség.)*

Jánosi Zoltán: Lapsus linguae. Bocsánatot kérek. *A Tóásó Pálak nagyon ritka emberek, ritka becsületes emberek, Sóvágók pedig sokan vannak s azért csuszik rá könnyen az ember nyelve.*

Révi Nándor csak a városi mérnöknek hisz.)

Közbeszólás: Sok a 60.000 korona is.

Jánosi Zoltán: Ha ott sok, itt igazán kevés. Ajánlja a tanács javaslatának elfogadását.

Burger Péter dr. a tanács javaslatának első részét fogadja el.

Révi Nándor dr. a tanács egyik javaslatát sem fogadja el, ezt luteránusnak tartja. Azt mondja: *szükséges a takarékoság. Borsost kiváló műépítésznek tartja s az építésre alkalmasnak. Ő csak azt hiszi, amit a városi mérnök mond.* A városi tanácsnak tudnia kellene mindent.

Borsos József h.-főmérnök: *Elismeri s akkor is mondta, amikor a dolog kezdődött, hogy nem állhat helyt sem a bértérítés, sem a vázlatrvek készítése tekintetében.* Azóta azonban megtanulta a dolgokat és meri állítani, hogy a város érdekeit külön szakértő nélkül is meglehet védeni.

Gáspár Géza dr. indítványozza, hogy a komáromi kaszárnya példájára országos pályázat útján adják ki a kaszárnya építést s a vállalkozó elégítse ki magát a bértérítésekből.

Jászi Viktor dr. a tanács javaslatának első részét és Gáspár javaslatát elfogadja. Tóásót pedig honorálni kell.

(Melyik a takarékosabb?)

Jánosi Zoltán kijelenti, hogy a mérnöki hivatal szaporítása *többe kerül mint a Tóásó díjazása.* Elfogadja a tanács javaslatának első részét és Gáspár indítványát, de kimondani kéri, hogyha ezek nem vezetnek eredményre, akkor kell a szakértő.

Kovács József polgármester bejelenti, hogy valaki táviratot intézett hozzá Komáromból, hogy ott a laktanyát négy év előtt építették, előnye csak közvetve a fogyasztásban van, a laktanyát 2.600.000 koronáért építették az évi bér 150.000 korona, a laktanyát az V. bérosztályba sorozták. Ma még — folytatta a polgármester — nem a megépítésről van szó, hanem a tervekről és a kormánnyal való megállapodásról a szubsztrátumra. A takarékosagra való hivatkozásra megjegyzi, hogy *az elhangzott indítványok éppen nem célozzák a takarékoságot.* A fölszere'és, személysziporítás, fizetés, napidíjak többe kerülnek, mint Tóásó. Építkezés közben jönnek a változtatások, amelyek *a várost fogják terhelni.* Az nem áll, hogy a tanács mindent tartozik tudni. Ez a kérdés azonban olyan hogy nem is lehet teljesen kigombolkózni.

Révi Nándor dr.: Persze csak Tóásó!
Kovács József polgármester: Bizony csak Tóásó.

(A határozat.)

Magoss György dr. főügyész: A dolog új alakulása folytán indítványozza, hogy csak a tanács javaslatának első részét fogadják el s ha erre válaszol a miniszter s elveti a javaslatot, akkor majd előterjesztést tesznek a közgyűlés elé.

Freund Jenő dr. a tanács javaslatát pártolja, lehetetlen indítványnak tartja a Gáspár-félet, amely azt akarja, ezt mondjuk a vállalkozóknak: gyertek építsetek itt lakatanyát és szabadítsák rá a vállalkozókat a miniszterre.

Domahidy Elemér főispán: Szóba sem áll velük a miniszter.

Ezzel befejezést nyert az érdemleges vita és megindult egy újabb vita a földkere-sése fölött. Végül az egyes kérdések fölött szavaztak. A közgyűlés Magoss György dr. főügyész indítványát fogadta el, hogy ugyan-is fölír, hajlandó-e a miniszter maga építeni a lakatanyákat s az amortizációt fizetni. Tó-ásó megbízatásának kérdése pedig halasz-tást nyer a miniszter válaszáig.

Összeférhetlenségi ügyek

A képviselőház ülése

A Ház ma csak délelőtt tartott ülést, mert délután az összeférhetlenségi zsüri tartott ülést s hozta meg döntését. Ezekről tudósításunk a következő:

Beöthy Pál elnök az ülést megnyitván, Pirkner János előadó betérjeszti a föld-művelésügyi bizottság jelentését az árviz-mentesítő-társulatoknál alkalmazott munká-soknak betegség ellen való biztosításáról in-tézkedik.

Antal Géza előadó betérjeszti a pénz-ügyi bizottság jelentését az állami számvé-vőszék szervezetének módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Napirenden van a sajtójavaslat tárgya-lása.

Bródy Ernő az első főlshzóaló, aki idé-zeteket olvas föl előkelő jogászok munkáiból annak bizonyítására, hogy a jogászai közfel-fogás szerint a sajtójogi törvény nem egy-szerű büntetőtörvény, hanem alkotmányjogi törvény. A szülő nagy elismeréssel nyilatko-zik Balogh Jenőnek egy másik alkotásáról, a büntető novelláról, amire örökre büszke lehet a szerzője. Ettől a törvénytől azonban nagyon messze esik a sajtójavaslat; a bünt-ető novellát nagy gonddal és óriás munká-val csinálta meg Balogh Jenő, a sajtójavas-latot pedig csak hevenyészve. Ennek a gyors munkának az eredménye természetesen nem is lehet kielégítő.

Beszél ezután a fokozatos felelősségről s azt ajánlja, hogy válasszák ketté a por-nografiát, a magánbecsületet a közérdeki közleményektől. Elmond egy esetet, amely-nél Kenedi volt a vádlott, szülő, a védő: a Prielle Kornélia esetét. Egy kalandor behá-lózta a művésznőt, aki nyolcvan éves korá-ban férjhez is ment hozzá. A család két tisz-teletreméltő nőtagja, midőn teljesen tehetet-lenek voltak, a lapokhoz futottak segítségért s így került Kenedi a bíróság elé, de az új javaslat szerint odakerült volna mint szerző-társ a két urinó is. Hát kérde: helyes dolog ez? — A kauciót teljesen el kell töríteni, ugyisintén a kártérítést is. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök a vitát megszakítja és felszólítja Szentiványi Árpádot, Förster Aurélt és Mes-kó Lászlót, hogy az összeférhetlenségi bi-zottsági tagsági esküt tegyék le.

A három képviselő a Ház nagy érdeklő-dése közben leteszi az esküt.

Szász Pál előadó betérjeszti a mentelmi bizottság javaslatát, hogy Zlinszky Istvánt az elnökkel szemben tanusított engedetlen magaviselete miatt 20 napra, Palugya Mó-

ricot 15 napra kitiltásák, Székely Aladárt pe-dig a Ház megkövetésére utasítsák.

Felkiáltások: Lázár elnököt kell kizárni vagy bezárni!

Az interpellációs könyv fölolvasása után kisorsolták az összeférhetlenségi zsürit, a melynek négy ellenzéki tagja nem lévén je-len ezeket a Ház a mentelmi bizottsághoz utasította.

A zsüri azonnal összeült és hosszas tár-gyalás után 11 szóval 1 ellenében, hogy Mándy Santu esetében nincs összeférhe-telenség. Ugyanezt mondta ki Hegedűs Lóránt dr. összeférhetlenségi esetében is.

Rudnyánszky tragédiája

Látogatás Réthy Lauránál

Szerény, polgári lakás a Thököly-ut vé-ge felé, túl a Stefánia-uton. Az előszobában hatalmas babérmagok, aranybetűs piros szalagúak a költő feleségének, Réthy Laurá-nak énekesnői sikereire emlékeztet. Különben semmi sincs a kis előszobában. Babérmagok és szegénység.

A költő, Rudnyánszky Gyula, benn van a szobájában. A diványon ül, fején borogatás, térdén párna, folyton beszél a családjával és mereven néz maga elé. Néz, de nem lát. Ta-valy vakon tért haza Amerikából.

Csendesen és tapintatosan átkisérik a másik szobába, míg a ház asszonya fogadja az újságírót. Szerény kis szoba bizony, meg-látszik rajta, hogy amit nélkülözni lehetett, azt pénzzé tette már a kiűzködő család. Az asszony az első szóra sirni kezdett.

— Vasárnap Rákosi Viktornál volt látogatóban az uram, akit nagyon szeret. On-nan ragyogó arccal jött haza. Mintha kicser-rélték volna, csak úgy sugárzott róla a boldogság. Folyton azt hajtogatta, hogy a Nap-sugár, az a lap, amelyet most indít, ötvenezer példányban fog menni. Megdöbbenve néztem rá. A lapról sokat tervezgettünk; úgy volt, hogy magam utazom vidéki városokba elő-fizetőket gyűjteni. Sok helyen talán még sze-retettel emlékszik vissza a közönség énekes-női koromra. De a legvérmesebb reményeink sem haladtak túl három-négyezer példányon. És most az uram szédítő sikerről, vagyonról, boldogságról kezdett beszélni. Eleinte ezekről, majd logika nélkül százazokról. Egyébként teljesen tisztán beszélt és olykor, ha a kép-zelt vagyon nem jutott eszébe, a szelleme meglepő ragyogással világított.

— Az új csapatot megadással fogadtam. Moravesik professzor járt nálunk és az volt a véleménye, hogy az uram idegrendszerét még meg lehet gyógyítani. Szanatóriumba kell vinni, ahol az ápolás teljesen helyrehoz-hatja. Erre aztán a nyakamba vettem a vá-róst. Legelőször Budára mentem egy ismert magán-sanatóriumba. Beküldtem a névjeg-yemet az igazgatóhoz. Az igazgató egysze-rűen nem fogadott. Nem tudtam hinni a fü-lemnek, Rudnyánszky Gyula feleségét, egy uriaszonyt, lehet nem fogadni? Még egyszer megkísérleltem. A sógornómet kértem meg, a ki velem volt: magyarázza meg az igazga-tónak, hogy ki vagyok. Az igazgató kiüzent hogy ehhez semmi köze, nem fogad. Egy fia-tal orvos volt igen kedves hozzám, elmondta a sanatórium árait. Itthon mindent elkövet-tem, hogy egy hónapra biztosítsam az uram sanatóriumi gyógyítását. Százhatvan koronát kaptam egy napilaptól, amely az uram egy gyönyörű költői elbeszélését fogja közölni a karácsonyi számban. Azonkívül ismét a zálogházhoz fordultam. Volt összesen kétszáz koronám. Ekkor betelefonoztam a sanató-riumba, hogy kétszáz koronát rögtön lete-szek, fogadják be az uramat. A többi pénzt a föld alól is előkerítem. Igen ridegen vála-sztottak és letették a kagylót. Már most mit tegyek, hová forduljak?

— Nagy elme és nagy tehetség az uram; ha van gondviselés a világban, lehetetlen, hogy meg ne mentjük. Az utolsó időkben kápráza-tos erővel és világossággal dolgozott. A mult

hónapban fejezte be egy kötetnyi költői elbe-szélését, amelyhez tizenöt év óta gyűjti az adatokat. Pályázott vele egy akadémiai ju-talomra. Délben a munkának még nagy része hiányzott, pedig a pályázat föltételei szerint éjjelig föl kellett adni a postán. Erre elkezdett dolgozni. Ugy diktálta a strófákat, mint a fo-lyó beszédet. Csupa ötlet, csupa költői gaz-dagság volt, ami úgy ömlött belőle, mintha valami delejes álomban diktálta volna. Pont éjjelkor készen lett. Éjjel után két perccel adták föl a leányok a csomagot a postán. A kérésük úgy meghatotta a postáskisasszonyt, hogy a csomagra ráíttotte az éjjel előtti bé-lyegzőt.

— Hallatlan erőfeszítéssel dolgozott és közben egyik csalódás a másik után érte. A Napsugár elég szépen indult. Már Gárdonyi Géza is küldött kéziratot és Benczur Gyula is adott képet reprodukálás végett. De az ügy-nökök hamis hirdetések hoztak és fölvtették a percentet. Volt egy újságíró is a csalók kö-zött, nem mondom meg a nevét, jó asszony vagyok, nem akarom tönkretenni.

A Szaffi az egyetlen vizsgáztalása az uramnak. Míg a színpadon szerepeltem, nem volt itthon énekes madarunk. Mikor a szin-padtól a Cigánybáró Szaffijában elbucsu-ztam, másnap egy csapzott kis madár repült be hozzánk a nyitott ablakon. Először azt hittük, hogy veréb. De mikor a kalitban meg-fürdött, láttuk, hogy kanári. Az uram elne-vezte Szaffinak, mert engem ebben a szere-pemben ismert meg. Azóta órák hosszat fű-tyül a kis madárnak, amely gyönyörűen éne-kel. Most éppen a madárkáról ir verset az uram...

Egy pillanatra óvatosan benyitottam a szobába, ahol Rudnyánszky Gyula üldögélt. A sógornőjével beszélgetett.

— Tudod, ezentul nem lesznek koldusok. Szétosztok egy milliót, nekem még marad száz millió korona. De ezentul nem is lesz ko-rona. Nem is lesz pénz. Cserekereskedés lesz. Minek a pénz? Ezentul a poltura lesz az egy-ség...

A család sirva hallgatja az elborult kö-ltőt, aki nem látja a könnyeket. Ragyog az arca, nagyon boldog, milliomosnak tudja ma-gát a Napsugár révén, amelyet a természet megtagadott tőle. Milliokról beszél és nem látja, hogyan tünedezik el mellőle a lakás nélkülözhető butora.

Sikkasztó kocsis

Szembeszállt a csendőrökkel

Megirtuk annakidején, hogy a Debreceni Bortermelők Szövetkezetének igazgatója, Fü-redi-Szabó József följelentést tett a helybeli rendőrségen a telep kocsisa, Pusztai Pál el-len, aki a följelentés szerint a telepről több bu-tordarabot és egyéb ingóságokat elsikkasz-tott. —

Pusztait még a nyár folyamán alkalmaz-ták a telepen mint kocsist. Garázda, iszákos ember volt, akinek megbízhatósága ellen na-ponta előkerültek kisebb-nagyobb esetek. — Az igazgatóság végre is megszokálta Pusztai „működését” s pár hét előtt elbocsátotta a szolgálatból. Pusztai összeszedte a cók-mók-ját s otthagya a telepet, ahol csak távozása után vették észre, hogy a szövetkezet tulaj-onát képező több butordarabot, edényeket és egyéb ingóságokat is magával vitt. Feljelen-tették, a rendőrség meg is indította ellene az eljárást, azonban eredménytelenül, mert Pusztai eltűnt Debrecenből s tartózkodási helyét mindmáig nem lehetett megállapítani.

A rendőrség elrendelte a köröztesét, a melynek eredményeként ma egy csendőrijár-őr letartóztatta Hajduszentgyörgyön, ahol egy gazdálkodónál szintén mint kocsis kapott al-kalmazást.

Pusztai beismerte a butorok és edények elhozását, azonban azzal védekezik, hogy azok az ő tulajdonát képezik. A csendőrök követelték azoknak előadását, azonban Pusztai erre nem volt hajlandó, sőt amikor ház-kutatást fogantatosítottak a lakásán, szembe-szállott a csendőrijárőrrel, amely erőszakot

volt kénytelen használni és úgy kobozta el az elsikkasztott ingóságokat.

A debreceni kir. ügyészség Pusztai ellen sikkasztás vétsége miatt megindította az eljárás.

Debrecen közgyűlése

— Első nap. —

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma kezdte meg Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt a havi rendes közgyűlést, amelynek tárgysorozatán a fontos ügyeknek egész sorozata szerepel. Hosszabb időt vett igénybe a polgármesteri jelentés és a kaszárnyák építésének kérdése, amelyről más helyen emlékeztünk meg.

A gyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Pontban három órakor nyitotta meg Domahidy Elemér főispán a közgyűlést. Meglehangsok elismeréssel parentálta el Török Bálint bizottsági tagot, akinek emlékét a főispán indítványára jegyzőkönyvben örökítették meg s özvegyéhez részvétáviratot intéztek.

(Vita a hírlapi cikkek miatt.)

A polgármesteri jelentés a következő sorokkal végződött:

— Megemlítem végül utalással a legutóbbi közgyűlésen a tárgyban tett felszólalásra, hogy a „Pesti Hírlap“ című lap tovább folytatja azoknak a megállapíthatólag rosszindulatú cikkeknek a közlését, amelyekből az egyoldaluan informált olvasó a legrosszabb véleményt alkothatja magának városunkról.

Freund Jenő dr. kijelenti, hogy mult-kori kijelentéseiről kilátásba helyezett pört még mindig nem indította meg ellene az illető tudósító. A város jó hírnevéről, megbízhatóságáról, hiteléről van szó, a tanács becsületéről ezért egy objektív nyilatkozatot kellene tennie a polgármesternek az illető pesti lapra.

Jászai Viktor dr.: A mult-kori erős megbélvezés helyes dolog volt, de a közgyűlés méltósága nem engedi meg, hogy folvtonosan figyelemmel kíséri ilyen polémiát. Intézze el ezt a polgármester, vagy a tanács, a közgyűlés ne foglalkozzék vele. Másért szólal föl. Kéri, hogy miután a miniszter az egyetemre vonatkozó leiratával szemben most újabbban úgy döntött, hogy az egyetemi fakultásokat megnyitja, most már tárgyalni lehet e leiratot és kérni vajon a klinikai épületek építésének megszüntetése dolgában, tekintettel a fenyegető téli nyomorra tett-e valamit a tanács. Az előrelátó politikának arra kell törekedni, segítsen, mielőtt a nyomor rombol.

Márk Endre udvari tanácsos: Kéri, ne hozzanak ide hírlapi polémiákat ez csak egymás ellen ugrasztja az embereket. Ne foglalkozzanak s ne hallgassanak hírlapi cikkekre. Inkább az egyetemi építkezések dolgát intézzék el gyorsan a szenvedő iparosok érdekében.

Freund Jenő dr.: Nem olyan naiv, hogy ilyen hírlapi cikkek hatását Debrecenben félné. De az egész ország előtt sorozatosan minden hónapban egy-két cikk újból fölmelegítve, s tisztátalanságokkal telve, a legnaivabban, vagy legrosszabb akarattal feketíti be a várost s máról-holnapra tünik el a város megbízhatósága és hitele.

Révi Nándor dr.: Nem tartozik a közgyűlésre mint gyakorolja egy-egy lap a kritikát. Ott a bíróság.

Freund Jenő dr.: Ez a fallácia. Itt hamis közlések jelentek meg.

Révi Nándor dr.: Rossz a hírünk, hát dolgozzunk úgy, hogy jobb legyen.

Kovács József polgármester: Ha a

tanácsról volna szó, nem szólna semmit, de a cikkek a város állapotát tüntetik föl hamis színben. A régi rómaiak kiűzték a városból az olyan embert, aki a városnak kárt tett.

Fölkiáltások: Helyes, úgy kell tenni!

Kovács József polgármester: Mert nagy kárt tett ez az ember is Debrecennek, annyira, hogy ki kellene tiltani az ilyen embert a városból. Talán ez is indíthatná a cikkek beküldőjét, hogy óvatosság s igazság vezesse.

Révi Nándor dr.: Gyakoroljon elnézést.

Oriási zaj, ellenmondás zúgott föl erre a közbeszólásra.

Domahidy Elemér főispán: Ezért a megdölgötlan erős kifejezésért Révi Nándor dr. bizottsági tag urat rendre utasítom.

Kovács József polgármester: Senkinek sem kell elnézés, de valótlanúságot ne írjon. Jászai Viktor dr. kérdésére kijelenti, hogy a klinika építését már november 6-án megszüntették.

(A Hortobágy hasznosítása.)

Tudomásul vette ezután a közgyűlés, hogy a földmívelésügyi minisztertől a kiszakítandó 12,000 hold föld parcellázási terve, a szerződési tervezet leérkezett. Utasította a tanácsot, hogy a bérgazdaságokra az árverést március 29-ig tartsa meg úgy, hogy a haszonbérletkötő augusztusban elfoglalhassák a területet s megkezdhessék az építést. A gazdák felszólalására a főispán és a polgármester megnyugtatta őket, hogy a legeltetés dolgában sérelem nem éri őket.

Egyben a 3000 holdas öntöző-csatorna létesítésére szükséges 100,000 koronás részlet fedezetére az alapokat jelölte meg.

Kiss József ünneplése és a Csokonai-kör

Üdvözlő irat a Petőfi-társasághoz

A Petőfi-társaság folyó hó 30-án, vasárnap tartja azt az emlékeztető ülést, amelyen Kiss Józsefet ünnepli 70-ik születése napja alkalmából. Ezen a fényes ünnepen ott lesz az egész magyar irodalmi világ, kivézi belőle a maga szerény részét a Csokonai-kör is. A kör az ünnepi ülésen Szávay Gyulával képviselteti magát, de azonkívül egy üdvözlő iratot intézett a Petőfi-társasághoz is, amelyet itt közlünk teljes szövegében:

„A debreceni Csokonai-kör lelkes örömmel csatlakozik Kiss József ünnepőinek alig megszámlálható nagy táboraéhoz, amely a költő 70-ik születése napja alkalmából gyűl össze a Petőfi-társaság vezetése alatt. — A Csokonai-kör nemcsak azért hódol mély tisztelettel Kiss Józsefnek, mert új elemeket vitt be, új hangokat szóltatott meg művészi módon a magyar költészetben, hanem mert hosszú életén át, küzdelmes pályáján végig hű maradt a lantához, az irói tollhoz; ősz fővel, törődött testtel is ifjú buzgósággal pengeti a lantot, erős kézzel forgatja a tollat.

A mi hódoló tiszteletünkbe azonkívül beleolvad annak a kapcsolatnak a meleg érzése, hogy Kiss József serdülő korának, tanulói pályájának egy részét Debrecenben töltötte és így városunk is üdvösen járult hozzá a költő fejlődéséhez.

A Petőfi-társaságot ünnepi együttérzéssel köszöntve, a patriárka korba lépő nagy költőnek még sok munkás, dicsőséges évet kívánva, maradunk

hazafias üdvözléssel

Debrecenben, 1913. nov. 27.

Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke,
Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

Megjegyzendő, hogy az ünnep napján nemcsak a költő, hanem a szerkesztő Kiss József is jubilálni fog; *A Hét*, Kiss József szépirodalmi lapja egy tüneményesen gazdag számban fog megjelenni, amely egyesíti a Hétnek majdnem minden régebbi és újabb dolgozóitársát, közöttük Oláh Gábort.

Megőrült táblabíró

Kolozsvár szenzációja

A kolozsvári kir. táblabírói karnak egyik legtisztéletreméltóbb tagját, Veress József táblabírót érte utól a legmesszelebbi tragédia: elméjének fénye elhomályosult s a bírói katedrát és szeretett családját környeztet kénytelen volt az ideggyógyintézet felcselelni.

A táblabíró tragédiájáról kolozsvári tudósítónk a következőket jelenti:

Veress József visszavonult, szigoruan vett családi életet élt. Az utóbbi időben hozzá tartozói és bírótársai észrevették, hogy kedélyének alaptónusa kezd átmenni a buskomorságba, de mert különben sem volt soha közlékeny természetű, nem tünt fel különösen senkinek a változás. Azonban olyan rendkívüli esetek vetődtek felszínre, amelyek kétségtelen előjelei voltak lelkiélete egyensúlyja felbillenésének.

Megtörtént például, hogy egy kétségtelenül bűnös vádlott bünperénél Veress táblabíró odament az ügyészhez s mintha egy napfényes tiszta lelkiismeretű ember ügyéről volna szó, biztatólag kérdezte meg az ügyésztől:

— Ugy-e el fogja ejteni a vádat?

Az ügyész csodálkozva nézett a bíróra, de nem tudva hirtelen magyarázatot adni a kérdés okának, elámulva adta meg a feleletet:

— Dehogyan ejtem el a vádat, hiszen nem merült fel erre a tárgyalás folyama alatt semmi ok.

— Ugyan kérem, ne tartsa fenn a vádat, ha én mondom önnek, — szölt idegesebb hangon erre Veress táblabíró.

Az ügyész megcsóválta fejét. Nem tudta ugyan megérteni az egész helyzetet, de nem vitatkozott tovább álláspontja felől. Az ügyész meglepetése azonban csak akkor volt teljes, midőn Veress táblabíró a teremszolgálat által egy papirosdarabkát juttatott hozzá, melyen a következő sorok voltak írva:

— Aki az ilyen vádat fenntartja, az megérdemli, hogy becsukják.

Az ügyész felpattant helyéről és jogorvoslatot kért a sérelemért. Az incidenst megvizsgálták s akkor jöttek rá először, hogy a hosszú idő óta tartó, erős munka megőrölte Veress idegeit. Ezután csak a legnagyobb kimélelet tanúsították iránta s a tárgyalásokon való részvétel alól is mentesítették. Veress táblabíró nem kért szabadságot, hanem tovább is bejárt a bíróságra. Föld és házvásárlási téveszmék kezdtek mélyen gyökeret verni gondolkodásában s több kolozsvári ügyvédet felszólított, hogy legyenek segítségére a házak vásárlásában és a vétel szerződéses megkötésében.

Egy délután beállított Ötvös Lajos dr. ügyvéd irodájába s elmondta neki, hogy megvette a Moldován-féle házat a Trefort utcában — ahol lakott — s most már csak a szerződést kell megkötöni. Az adásvételi szerződés megszövegezéseért is kereste fel tulajdonképpen Ötvös Lajost, aki az eléje terjesztett feltételek furcsaságából rögtön konstataulta Veress táblabíró elméjének elborulását. Házvásárlási téveszméje annyira elhatalmasodott, hogy családját is aggodalommal vette észre viselkedésében az elváltozást. A legutóbbi napok alatt állapota oly súlyossá kezdett válni, hogy orvosainak tanácsára az idegbeteg táblabírót családját szanatórium-ban helyezte el.

Férfi-, fiaruhák és kabátujdonságok Balázs Jenő áruházában
a Községi Tisztviselők Országos Egyesületének szerződéses szállítójánál
Debreczen, Piacz-u. 61. Szentanna-utcaival szemben. Telefon 6-28
Készben és méret szerint a legolcsóbb szabott árákon :::

A guthi puszta-templom-helyek megásatása

A városi muzeum munkája.

A városi muzeum mindjárt, amikor megnyitott, feladatává tette, hogy egymásután felkutatja és megásatja a Debrecen város határában fekvő puszták templom-helyeit. Annak a régi mondásnak igazságát vallva, hogy „saxa loquuntur“ (a kövek beszélni tudnak), a város története megírásához még eddig nem ismert új forrásokat kíván megnyitni ily módon. Mert, ámbár ezeket a puszták templom-helyeket századokon keresztül kincskeresők számtalanszor megbolygatták, de az ősi egyházak fundamentumai, — ha egyéb nem is — tapasztalás szerint még megtalálhatók. Az alapfalak méreteiből, tégláiból, a templom alaprajzából pedig megállapítható a templom építésének, néha átalakításának kora, a templom nagysága és stílusa. Minden ilyen ásatás, a belőle levonható tanulságokkal egy-egy hiányzó oklevelet pótol. A napvilágra kerülő néma téglák megszólalnak és szavukat megértik a város multját kereső monografusok.

Muzeumunk 1905. óta ebben a sorrendben a következő puszták templom-helyeket tárta fel: *Ohaton* románkori templom és csucsiveszkori kápolna, *Mátán* a Bivalyhalomban románkori templom, *Zámon* románkori templom, *Halápon* románkori templom, *Parlagon* csucsiveszkori templom, *Hortobágyon* az Árkus vize melletti Köveshalomban a csécsi románkori templom, *Monostoron* románkori templom, *Macson* átmenetkori templom maradványait. Az idén a város egyik szabócs-megyei külső birtokán, a beerdősített *Guthon* levő templomrom környékének felkutatására került a sor. A guthi templom falai részben még ma is kiemelkednek a földből öt méternél magasabban. Pedig már hozzávetőlegesen 650 esztendő minden viszontagságával s harmadfélszáz esztendő óta magánosan, védtelenül állva, még az emberek barbarizmusával is kell küzdeniök. Husz-huszonöt éve lehet csak, hogy a pusztuló építészeti emléket, amely a herpályi árpádkori, meg a zeleméri csucsives izlésű csonkatornyok mellett Debrecen vidékén *egyetlen középkori rom*, Debrecen város tanácsa gondviselés alá vette. Az óa ákácák árnyékában árok és sörvény veszi körül: roskadozó falait nagy jóindulattal, de kevés szakértelemmel készült pillérek támogatják. Most már nem lopkodják tégláit a szomszédos falvak lakosai. Mondják, hogy Nyíradonyban minden régi kémény a guthi templom tégláiból épült.

A templom hajójának déli, nyugoti és északi falai állanak még — a sarkokon erősen kiugró támasztó pillérekkel. A szentély felső falaiból azonban semmi sem maradt meg. Alapzatát e hó 4—6. és 12. napjain kereste ki *Zoltay* Lajos muzeumőr. Kitént, hogy a 10.50 méter hosszú és 8.80 méter széles hajóhoz 4.80 méter hosszú, 6.60 méter széles egyenes záródású szentély csatlakozott, a melynek északi oldalán sekrestye épült. A meglévő déli falon látható köríves, keskeny ablakok is a románkori építkezés mellett tanuskodnak. A feltárt alaprajz, a téglák méretei, különösen pedig a hajónak diagonál irányban épült falai arra engednek következtetni, hogy a templom a XIII. század második felében, az építészeti ugynevezett átmeneti korában épült. A templom belseje és környéke tele van többnyire feldult csontvázakkal. — Ezen romoknál folyt munka közben figyelmeltették az ásatást vezető muzeumőrt az onnan két kilométernyire, a guthi telek majorja déli szögleténél fekvő téglatormelékes dombra. Minthogy régi oklevelek *Nagy- és Kis-Guth* nevű szomszéd falvakat emlegetnek, könnyű volt a másik Guthfalva templomának helyét keresni ezen a dombon. Csakugyan sikerült ott is kibontani egy *árpádkori templom alapzatát*. E templomocskák méretei alig különböznek a nagyguthi templométól. Egész hossza 15.50, a hajó szélessége 7.10 méter. Valamivel keskenyebb szentélye köríves záródású. A nyugoti főhomlokzat szögletén szintén diagonális irányt követő támoszlopai vol-

tak. Alapfalai 1.40 méter vastagok, téglái igen szélesek és vékonyak. Sekrestyéje nem volt. Oklevelek szerint Guth a Nyírség nagyobb részét uraló, igen gazdag és hatalmas *Gut-Keled nemzetség* ősi birtoka. A birtok közönség megszűnése után a nemzetség amaz ágának jutott, amelyből a már kihalt *Balkányi, Daróczy, Guth-Ország* s a még most is élő *Guthy-családok* származtak. Az 189. évi osztzkodáskor van szó először Guthról, melynek északi része, hihetőleg Kis-Guth, *Detrefia* Pálé lett; Guth másik felét, a délit, talán a Nagy-Guthot pedig Farkas unokája *Lőrincz Pál* nagybátyja tartotta meg. Valószínű, hogy ekkortájt épült mindkét guthi templom. — Bizonyos, hogy 1332—37 között Guth parochiális egyház volt. Mert az ekorbeli pápai tizedjegyzékek a guthi plébánost is említik, a ki a pápának szerény 3—4 garassal adózik. A török uralom idejében, 1549-ben Nagy-Guth 14, Kis-Guth 13 portát számított, földesurai pedig *Nagykuthy Péter, Kisguthy Péter, Guthy Tamás, Bánky György és Nagy János*. A 15 éves nagy háború (1593—1608) viharait valahogy kiheverte a már akkor reformátussá lett ősi Guth-falva; de *Szejdi* balsa dulásai után nem tudott többé lábba állni. 1660-ban végképen lakatlanná vált. Debrecen városa *Guthy Zsigmond és Demény Jánosné Lónyai Anna* részeit már 1660—1681 között megszerezte, egyelőre zálogjogon. Ma csaknem az egész puszták Debrecen város birtoka.

Mindkét templomhely környékén felismerhetők még ma is a két Guth házainak a nyomai; különösképpen a szántásra nem használt gyepek mezőkön. Apró, kerek halmok, dombocskák, amelyek tulnyomólag földbe vájt házak omladékaiból keletkeztek, amint erről muzeumunk négy ilyen halomban tett ásatás alapján meggyőződött.

— **Ferdinánd király hazautazott.** Bécsből táviratozzák: Ma reggel 9 órakor utazott el Ferdinánd király Szófiába. A Staatsbahnhofon a rendes gyorsvonathoz csatolták a király udvari kocsiját, mindjárt a mozdony után. Néhány perccel az indulás előtt érkezett automobilon a király hadsegédével, nyomban felszállott és a Perronon lévő közönség nem is látta, mikor az udvari várótermen át egyenesen szalonkocsijába ment. — Szófiából táviratozzák: Előkelő polgárokból bizottság alakult, amely fényesen készült fogadni a hazatérő királyt. Ugy tudják a bolgár fővárosban, hogy a legutolsó minisztertanács határozattal kérte a királyt, hogy lehetőleg hamar térjen vissza.

Korona-
Passage Telefon
3-28.

**Szombaton Vasárnap
november hó 24-én 30-án**

11 GEIGER IRMA
a budapesti Király Színház ballerínája saját
eredeti

KINEMA-TÁNCZ-SZKECCSÉBEN!
Ma szombat este utoljára lép fel!

1. Zene.
2. **Fritchinó folyó.** Színes természeti felvétel.
3. **Az indus nyakék.** Megható indus dráma.
4. **MÓRIC MINT KÜLÖNC.** Kacagató bohózat.
5. **Olympiai játékok.** Látványos varieté szám.
6. **A kedélyes nagybácsi.** Rendkívül nevetető.
7. **A hálás kutya.** Komikus.
8. 9. 10. **A ZULLES UTJÁN.** Nagy társadalmi dráma 3 felvonásban.

Rendes helyérek.
Bérlet-, tisztviselő- és trafikjegyek érvényesek. Előadások d. u. 3-tól 8-ig felhelyekkel, folytonos bemenettel, este 6 órától rendes helyérek, folytonos bemenettel. :: Utolsó előadás 10-től.

Minden kép után van bemenet.

Följelentették a játékbankos Részvénytársaságot

Bűnügyi zárlat a társaság vagyonára

Nyolc fiemei polgár nevében *Balassa Gyula* dr. ügyvéd ma érdekes följelentést adott be a budapesti törvényszéknél a Margitszigeti Játékbank révén oly híressé vált *Altalános Forgalmi Részvénytársaság* ellen két millió korona névértékű részvény hűtlen kezelése és egyéb bűncelekmények miatt.

A följelentés szerint a részvénytársaság vezetősége a 7 millió alaptőkéből több milliót emmanipulált bűnös uton.

Ezért a részvénytársaság vagyonára bűnügyi zárlatot kértek. Bűnügyi zárlatot kértek arra az 1.400.000 koronára is, amelyet állítólag *Tisza István* grófnak ma kellene visszafizetni a részvénytársaságnak.

A följelentés *Tibor Róbert, Schwartz Mihály és Czako Elemér* igazgatók ellen szól.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZOMBAT: Katonadolog, operett. — Bemutató előadás. — (A bérlet.)

* **„Katonadolog“ bemutatója.** (A színházi iroda jelentése.) Holnap szombaton, folyó hó 29-én mutatja be a debreceni színház a legfrissebb újdonságot: *Béldy, Mérei és Zerkovitz*nak, az „Aranyeső“ és a „Gyerünk csak“ kitűnő szerzőinek óriási siker aratott legújabb művét, a „Katonadolog“ című operettet. Egyik legnépszerűbb dala a „Katonadolog“-nak kétségkívül a „Drága, drága, drágicám“ lesz. Az első hallásra mindenki megtanulja, annyira kedves és fülbe-mászó a zenéje. Szövegét itt adjuk:

Drága, drága, drágicám,
Tág a szived kis cicám,
Száz ur is elfér beléje.
És ez a baj,
Lágy mint a vaj,
Drága, drága, drágicám,
Rág a bánat kis cicám,
Mért nem csak engem szeretsz te,
Drága, drágicám!

Ezt a szöveget Budapesten a Népopera-ban együtt énekl a közönség a szereplőkkel. De az összes többi számok, mint a *Páviántánc, a Tangó, stb., stb.* a legzajosabb hatásokot váltják ki. A pompás újdonság első előadása A) bérletes lesz. A darabot másnap vasárnap este megismétlik és pedig kishérlében, amely alkalommal földszinti és elsőemeleti páholyok, azonkívül elsőrendű támlásszékek is állanak a közönség rendelkezésére. Ezen jegyek árusításáa is megkezdte ma a pénztár.

* **„A hónapos szoba“ mérsékelt helyérekkel.** (A színházi iroda jelentése.) *Farkas Imre* kitűnő énekes vígjátéka, „A hónapos szoba“ vasárnap délután mérsékelt helyérekkel kerül színre. A főszerepeket ezuttal is az eddigi előadások szereplői játsszák. Jegyek válthatók a pénztárnál.

* **Asta Nielsen és Waldemar Psylander** nap-napután zsufolt házak mellett mulatják az Apollóban a közönséget. Gellért mint *Asta Nielsen, Darvas* mint *Psylander* szinte megelevenítik előttünk, természetesen parodizálva a két nagy mozhóst. A folytonos kacagástól percekig megáll a játék, hogy értetetővé legyenek a művészek. A szkeccs szombaton és vasárnap délután 3 órakor félhelyérekkel megy.

* **„A falusi kislány a nagyvárosban“** c. 2 felvonásos életkép az Apollóban oly izgalmas lefolyású, hogy a közönség szinte megkönnyebbül mikor látja, hogy a kislány megmenekül a nagyváros förtelmeitől.

* **Tangó-láz** miatt még ma és holnap műsoron marad a tangó film.

HIREK

A Tango Debreczenben

Hát Debreczen sem maradhatott el. Mi is modern város vagyunk, a mi hölgyeink, ifjaink is élni tudók és élni akarók, hát igen, nekünk is kellett: a világszerte oly nagy port fölvert Tangó. Perczel Carola, ez a kiváló táncmesternő hozta le és egy csomó fiatal hölgy és ifju legény ropja is már Debreczenben. Azaz csak fogja még. A helybeli izr. nőegyesület szeszonyító tea-délutánján — amelyet vasárnap délután tartanak meg a Royalban — kerül elsősorban bemutatásra ötletes, pompás keretben, eredetiben és kikapricsozva, izlésesen és esztéta módon, amely gyönyörködtet és hevit, mulattat és elbájos. Talán furcsa és különös látvány is lesz, amint a Magyariek muzsikáján fölcsattog a Tangó groteszkül forró üteme s egy sereg leány, fiatal, hajladozó teste dévaj vonalakba simul, hogy megérzékítse a tengerentúli tánc mind a tizennégy figuráját.

Folynak a próbák... A parketten kevély vonalakba kapcsolódik Ernst Márta és Fényes Endre modern Tangója, az arcok kigyulladnak, a hegedűkön fölsikong a vágy... és a következő pillanatban egy pöttön kis legény, Dobó Pistike mutatkozik be, mint liliputi Nijinszky, aki 6 kis leány társaságában eleveníti meg az orosz tánc-király misztikus álmát a „Faunt”. És változik megint a kép: Bodnár Emmi dévajkodik egy páviánduettnben Lederer Francival, amelyet nyom követ egy irisch dzsig imitáció, amelyet Glück Edit topog le négy fiatal ural. Bájos, kedves mutatóványa a Leitner Paula és Falk Tibor tánc-kettőse és két gyereknői gyerekek jég-tangója, amelyek között Geiger Hilda énekel. A Tangó variációkat az egész tánccra termelt Ernst Irénke és Pásztor Imre mutatják be. Az egyes számokat — természetesen — szellemes, pajzánkodó conferecek vezetik be. Csupa ötlet, csupa meglepetés, amelyet bizonyára ehhez méltó stílusossággal honorál majd a debreceni publikum a Nőegylet vezetőségének, mely a tánc-tangó jegyében vezeti be az ideit szeszont.

(rrk.)

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap, e hó 30-án a debreceni református templomban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban prédikál Könyves-Tóth Kálmán lelkész, ágen dázik Konrád Zoltán s.-lelkész, a Kistemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, ágen dázik Szele György lelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, ágen dázik Polgár Gyula s.-lelkész, az ispotályi templomban prédikál Uray Sándor lelkész ágen dázik Szabó Lajos s.-lelkész, a városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásoktató lelkész.

— **Vallásos estély.** Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz, melyen Lencz Géza dr. tehol. tanár tart előadást.

— **Minisztertanács.** Fővárosi turósítónk jelenti: Ma este 6 órakor minisztertanács volt, amelyen a kabinet minden tagja jelen volt.

— **A kultuszminiszter Kiss Józsefhez.** — Jankovich Béla kultuszminiszter ma meleg-hangu levélben üdvözölte a 70-ik életévét most betöltő ősz poétát, Kiss Józsefet. Az üdvözlő iratban arról értesíti a költőt a miniszter, hogy az utókor részére való megörökítés céljából intézkedett arcképének megfestetéséről.

— **Gyors- és gépirónót sürgősen keres a „Debreceni Független Ujság” kiadóhivatala, Piac-u. 49. (hátsó az udvarban.)**

— **Tanítók gyűlése.** Az „Alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegyei Tanító-Egylet” választmánya holnap, folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor gyűlést tart Bán Géza elnökelete alatt a helybeli ref. egyház tanácstermében. Több tárgya lesz a gyűlésnek, melyek közül a legfontosabbak a fizetésrendezés és nyugdíjrevízió, valamint az iskolák államistáása kapcsolatban a vallástaniással.

— **A sorozó-bizottság.** A közgyűlés a következőképpen alakította meg a sorozó-bizottságot: elnök Kovács József polgármester, helyettes elnök Körner Adolf főjegyző, tagok Csóka Sámuel tb. főjegyző, K. Tóth Mihály dr. tanácsnok, orvosok Tüdös Kálmán dr. főorvos, Vargha Emil dr., Balkányi Ede dr., K. Szalay Béla dr.

— **Házasság.** Érdekes esküvő volt szerdán Budapesten. Pávey-Vajna Gyula polgári biztos kedves és szeretetreméltó leányának Boriskának ekkor esküdtök örök hűséget felsőlehotai és abafalvi Abaffy Aurél földbirtokos. Az esküvő a belvárosi róm. kat. templomban volt, tanuk voltak a vőlegény részéről felsőlehotai és abafalvi Abaffy Edmund cs. és kir. kamarás, a menyasszony részéről poprádvölgyi Döller Antal, József főherceg udvari titkára. Esküvő után dejeuner volt a tisztai kaszinóban, mely után a fiatal, boldog pár Felsőlehotára, a vőlegény birtokára utazott.

— **Elhalasztják a Kossuth-szobor leleplezését.** A Kossuth-szobor bizottság holnap, szombat délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen a Kossuth-szobor leleplezési ünnepségének elhalasztásáról fognak intézkedni. Az elhalasztásra az a körülmény ad okot, hogy Kossuth Ferenc, aki csak a napokban épült fel sulyos betegségéből, még sokkal gyöngébb ahhoz, hogy sem a december 7-re tervezett leleplezési ünnepségen megjelenhetne.

— **A város felesleges pénzeinek elhelyezése.** A közgyűlésnek ma kellett volna dönteni, hogy mely intézetekben s milyen feltételek mellett helyezze el a város pénzeit, mivel azonban a közgyűlés a javaslatot kielégítőnek nem találta, az egész ügyet visszadta a tanácsnak.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál.** Széchenyi-utca 1/b.

— **Eltűnt bankfőnök.** Pécsről jelentik: Városszerte kínos feltűnést keltett, hogy az Ullmann Károly-féle pécsi bankcég jelenlegi tulajdonosa eltűnt a városból. A cég fizetőképtelelné vált és üzletét ma reggel bezárta. Az Ullmann Károly cég nemcsak a városban, hanem megyeszerte is jó hírnévnek örvendett. A pécsi nagybankok most azon fáradoznak, hogy az Ullmann céget szanálják, mert csőd esetén tartanak attól, hogy a piac bonitása fog szenvedni.

— **Telefon a városi muzeumban.** A muzeumi bizottság kérésére megengedte a városi tanács a muzeumnak a telefonhálózatba való bekapcsolását. Így most már leleplezőről, ujonnan felfedezett lelőhelyekről, régiségekről és egyéb, a muzeumot érintő ügyekről, a muzeum telefon útján is értesíthető. A muzeum telefon száma: 5-57.

— **Vasárnap a Royalban tartandó Tangó tea-estélyre elegáns cilinderek, frakk-íngék, mellények és nyakkendők a legszebb választékban kaphatók Frank Imrénél a Dréher mellett.**

Hatása
meglepő!

Forman
nátha ellen

Szelencze ára 40filler

— **Öngyilkos városi tisztviselő.** Nyiregyházaról jelenti tudósítónk: Kreska Lajos városi hivatalnok tegnap éjszaka konyhával szíven szúrta magát, azután bal kezének ütőereit vágta fel. Sulyos sérüléseivel a közkörházba szállították, ahol a halállal vívdik. Végzetes tettének oka gyógyíthatatlan idegbaj volt.

— **Geiger Irma bucsu-fellépte az Uránus-színházban.** Teljes egy héten át tartotta kellemes szórakozásban az Uránus-közönséget Geiger Irma, a budapesti Király-színház ballerínája saját eredeti kinema tánc-szkecsésében. Geiger Irma ma — szombaton — lép fel utoljára a d. u. 3 órától kezdődő minden előadásban, aki valóban művészi élvezetet szerzett a közönségnek.

— **Baleset a gőzfűrészel mellett.** Sulyos baleset érte ma délelőtt a helybeli farészvénnytársaság egyik fiatal 24 éves munkását Pere Danielt. Pere a gőzfűrésznél volt elfoglalva, amely valahogyan elkapta a balkezét és három ujját levágta. Sulyos sérüléseivel a mentők beszállították a közkörházba.

— **Bestiális nagyapa.** A nádudvari csendőrség nem mindennapi feljelentést adott be ma a debreceni kir. ügyészségen Beke Antal 57 esztendő gazdálkodó ellen. A napokban Beke vője Cibere Sándor nádudvari lakos feleségével látogatóba ment el hazulról, ahol három apró gyermekét egyedül hagyta. A szülők távozása után a nagyapa bement Cibereék lakásába, ahol a legnagyobb gyermek a tizenegye esztendő Zsófia ellen bestiális merényletet akart elkövetni. A kis leány valahogy kiszabadult a bestiális nagyapa karmaiból s mikor a szülei hazaérkeztek sirva panaszkodta el az esetet. A szülők nem szóval panaszolta el az esetet. A szülők nem szóval panaszolták az öregnek semmit, ellenben elhatározták, hogy tetten érik. Másnap este szinleg eltávoztak otthonról, azonban csak az egyik hátsó szobában húzódtak meg. Az öreg Beke csakhamar ismét elment a veje lakásába, de ezuttal már egy baltával felfegyverkezve. Amikor bement a gyerekek közé a szülők előjöttek és szemére lobbantották aljasságát, mire az öreg annyira méregbe jött, hogy baltával támadt Cibereékre, akiket sulyosan megsebesített. Az ügyészség a bestiális apa ellen megindította az eljárást.

— **Karácsonyi vásár.** A Szent-Erzsébet nőegylet tagjai ezidén is nagy szorgalommal és lelkesedéssel látják évi rendezésére, melyet december 13. és 14-én a Royal-szálló összes termeiben tartanak meg. A népszerű vásár tervezetét már kidolgozta az egyület intézősége s ezidén is rendkívül változatos, látványos és mulatóságnak ígérkezik. — Egy hatalmas sátorban sok száz szebbnél-szebb dísz tárgyat, kézimunkát, játékot stb. sorsolnak ki, a babsátorban bájosan felpiperézett kisebb, nagyobb babák tömege lesz látható, külön sátorban virágot árulnak, lesz dohánytőzsdé, gyönyörűen feldíszített cukorka-pavillon a legszebb karácsonyfa-díszekkel. A legkülönbözőbb tárgyak egy látványos vásárból lesznek összehalmazva, kosárrak, kitiűő csemegék kerülnek eladásra az izléses kézimunkák és hasznos háztartási cikkek mellett. A buffetben csupa kitiűő étel és italról egész nap gondoskodik a buzgó háziasszonyok serege. Délután állandóan cabaret szórakoztatja a közönséget, melynek minden száma mulatságos és élvezetes lesz. Délelőtt és délután kitiűő cigányzenekaraink felváltva foglalkoznak a működéssel. — A vásár 20 fillér beléptidj mellett tekinthető meg, s e csekély összeg által mindenki nagy jótékonyságot gyakorol és a mostani inséges időkben oly nagy szegénység enyhítésén fáradozó nőegylet néhez munkáját könnyíti meg.

— **Akiknek teher az élet.** Ma délelőtt táviratilag jelentették a helybeli ügyészségnek, hogy Bereczki József nagycseréi gazdálkodó 15 esztendő fia fölakasztotta magát. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot. Megirtuk tegnap, hogy Csiszár Sándorné dohánygyári munkásnő a gyár igazgatója dorgálásától való félelmében légykőoldatot ivott. Az asszonyt beszállították a kórházba, segíteni azonban már nem lehetett rajta. Ma kiszennyvedett.

— **A Máv. karácsonyi menetrendje.** A karácsonyi ünnepek alkalmával várható erősebb személyforgalom akadálytalan lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül külön vonatok fognak közlekedni, melyek Debrecenre a következőkben érkelek:

Debrecenről—Püspökladányig. Folyó évi december hó 20., 23., 26. és 31-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Debrecenből éjjel 11 óra 12 perckor, érkezik Püspökladányra éjjel 12 óra 18 perckor.

Püspökladánytól—Debrecenig. Folyó évi december hó 21., 24., 27-én és 1914. január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Püspökladányról éjjel 1 óra 8 perckor, érkezik Debrecenbe éjjel 2 óra 1 perckor.

Nagyváradtól—Püspökladányig. Folyó évi december hó 23-án külön személyvonat közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Nagyváradról este 8 óra 6 perckor, érkezik Püspökladányra éjjel 11 óra 47 perckor.

Püspökladánytól—Nagyváradig. Folyó évi december hó 24-én külön vegyesvonat közlekedik II. és III. oszt. kocsikkal. Indul Püspökladányról éjjel 3 óra 51 perckor, érkezik Nagyváradra reggel 6 óra 14 perckor.

Budapest keleti p. u.-tól—Nagyváradig. Folyó évi december hó 26-án és 1914. évi január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Budapest keleti p. u.-ról este 6 órakor, érkezik Nagyváradra éjjel 1 óra 52 perckor.

Nagyváradtól—Budapest keleti p. u.-ig. Folyó évi december hó 26-án és 1914. évi január hó 1-én külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Nagyváradról éjjel 10 óra 21 perckor, érkezik Budapest keleti p. u.-ra reggel 6 óra 40 perckor.

— **Ma — szombaton — d. u. 3 órától** 7-ig folytonos bemenettel félhétváru előadások az Uránus-színházban, kiváló mozgókép műsorral, a d. u. előadásokon is fellép Geiger Irma klasszikus táncművészeivel.

— **Baleset munkaközben.** A közeli Hajdunánáson könnyen végzetessé válhatott bal esét érte ifj. Kállai Imre munkást kufurás közben. A kufuró gép láncra elkapta a kezét és két ujját leszakította. Súlyos sérülésével behozták a debreceni kórházba.

Steckenpferd-liliomteiszappan

Bergmann és Társától, Tetschen a. E. mint eddig, ezután is nélkülözhetetlen a bőr- és szépségápolásnál. Naponta elismerőlevelek. 80 fillérért mindenütt kapható.

— **Frank Sándor** női-divat cégnél, Piac-utca 69. sz. alatt a **karácsonyi ocassio eladás megkezdődött.**

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

— **„Tangó“-délutánra** szmoking és frakk mellények, ingek és nyakkendők a legelőgásabbak Frank Testvéreknél, a megyeház mellett. Telefon 7-49.

— **Rendőri hírek.** Találtatott egy zálogjegy. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrfőkapitányságon, Szent Anna-utca 9. sz. alatt I-ső emelet 25. ajtó. — Lovász Márton és Kodász György káposztagyálusok tegnap a vasút és Piac-utca torkolatánál összeveszték és vastag botjukkal verekedni kezdtek. Kodász egy hatalmas ütést mért Lovászra, aki nek bezulta a fejét. A verekedők ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Aki jó péksüteményt és komlós házikenyeret

akar enni, az kérje a HOLSTEIN-féle gyártmányt. Debrecen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12—67.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar állam	89 25
Magyar bank	82 50
Magyar bank részvényei	11 05
Magyar bank részvényei	708 10
Magyar bank részvényei	418 50
Magyar bank részvényei	641
Magyar bank részvényei	732
Magyar bank részvényei	620
Kamatok:	
Magánlelővétel kamatai:	
Bécs 5 1/16 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 1/16 %	
Budapesti gabonátőzsde.	
Szara K. (Székely és Könyv) gabr. bizományos társaság jelentése	
Bécs májusra	10 46
" októberre	11 45
" 1-14. apr.	7 97
Rosa októberre	8 70
" áprilisra	
Zab októberre	7 44
" áprilisra	7 88
Tengeri 18. év októberre	6 48
" máj	
Készárú 5-tel drágább.	

Hadi célokra alkalmazható géptehervonatok segélyezése. A közös hadügyminisztérium állami támogatással kívánja előmozdítani oly magános egyének és vállalatok géptehervonat beszerzését, akik arra alkalmas géptehervonatjukat hadi célokra átengedni kötelezettséget vállaltak. Feltételek megtudhatók a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál.

Fizetéseképtelenségek. A Neue Wiener Creditorenverein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Pajor Vilmosné cipőkereskedő Budapest, Garay-tér, Weisz Samu kézműáros Kaposvár, Böhm Károly utóda (tulajdonos Wolf Sándorné) divat- és rövidárú Budapest, Nagyköröna-utca 23. — A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetés-

képtelenségeket jelenti: Schönfeld Mór cipőkereskedő Sárvár, Weisz Lipót özvegye ruhakereskedő Kaposvár (csőd), Müller Lajos (cégtárs Müller István) bej. kereskedő Hódmezővásárhely (csőd), Huck Anna divatárkereskedő Ujvidék (csőd), özv. Kak Mórné Kisvárd, Kircz Zsigmond Liptószentmiklós, Rotschild Lipót Pálné Marcali (csőd).

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósága 1914-ik év január 1-ől kezdve **9 új kerületi szülésznoi állást** szervezett, melyeknek valamint a lemondás folytán megüresedett 1 szülésznoi állásnak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

A betöltendő szülésznoi kerületek mind a város külterületein fekszenek, melyeknek a megválasztottak közötti beosztása az én kötelességes jogom.

A pályázati kérvények nálam **1913. évi december 10-ikéig** adandók be. A választást az 1913. évi december hóban megtartandó városi közgyűlés eszközli az egészségügyi bizottság jelölése alapján.

A kerületi szülésznök kötelességeit a város ez alkalomból módosított szervezeti szabályzata és a bábgyakorlatról szóló szabályrendelet állapítja meg. Kiemelem, hogy minden kerületi szülésznoi saját kerületének meghatározott helyein köteles lakni.

Javadalmazás: a város házipénztára által negyedévi részletekben kifizetendő évi 300 korona, továbbá a most elintézés alatt álló bábgyakorlatról szóló szabályrendeletben megállapított működési díjak.

A pályázati kérvényekhez melléklendők: 1. Magyarországi szülésznoi oklevél hiteles másolata.

2. Születési bizonyítvány.
3. Erkölcsei bizonyítvány.
4. Egyéb eddigi működést igazoló bizonyítványok.

A megválasztottak kötelesek állásaikat 1914. év január hó 1-ső napján elfoglalni. Debrecen, 1913. évi november hó 27.

KOVÁCS JÓZSEF,
polgármester.

3873—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 4957/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Schwartz B. utóda Reiner Mór részére debreczeni lakosoktól 132 korona tőke, ennek 1913. év január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 81 korona 16 fillér perköltség erejéig 1913. évi augusztus hó 3-án bíróság lefoglalt és 1230 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1913. évi december hó 2-án délután 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Széchenyi-utca 28. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi november hó 7-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Orvosok, tanárok, hivatalnokok véleménye a SIROLIN „Roche“-ról

tüdőbajoknál:

Dr. E. P. orvos, Pr.-ben.

A Sirolin „Roche“-t két nehéz tüdőbetegség esetében rendeltem és a legjobb szernek ismerem el köhögés, étvágytalanság és a légzőszervek elnyálkásodása ellen.

K. L. tanár, St.-ben.

Kis lányom köhögését a Sirolin „Roche“ teljesen megszüntette.

A Sirolin „Roche“ pompas ízű, étvágygerjesztő, enyhíti a köhögést, hurutot és hörghurutot, erősíti a tüdőt és influenza esetén jótékony hatása van az egész szervezetre. A Sirolin „Roche“ minden gyógyszertárban kapható.

F. H. tanító, Fr. a. D.

A Sirolin „Roche“ hatásával meg vagyunk elégedve és mindenkinek ajánlani fogjuk, akinek légszervi baja van.

O. E. előljáró, T. a. M.

A Sirolin „Roche“ csodákat művel és négy év óta nem nélkülözhetem házi gyógyszeremben.

4217-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 5652. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint A. M. Mandel részére debreczeni lakostól 163 korona 90 fillér tőke, ennek 1913 év június hó 14. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 59 kor. 36 fillér perköltség erejéig, 1913. évi október hó 1-én bíróság le- és felöl foglalt és 2089 koronára becsült butorok, mérleg, cimbalom és egyéb ingóságok **1913. évi december hó 3-án délelőtti 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Árpád-tér 5. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi november hó 8-án
Oláh Géza, bírói kiküldött

ANAGY ANDRÁS-féle

csődtömeget megvettem
s a mai naptól kezdve

NAGY ANDRÁS UNOKÁJA

cég alatt vezetem az üzletet s kérem a n. é. közönséget, hogy becses pártfogásával engem kitüntetni sziveskedjen. ::

- 1 pár női glace kesztyű K 2.-
- 1 " " szarvasbőr kesztyű K 2-60
- 1 " " férfi K 2-60
- 1 " " kutyabőr K 2-80
- 1 " " glace K 2.-

Téli bélelt bőr- és kötött kesztyűk mesés olcsó árban.

Világos Nappa kesztyűk, selyem béléssel csak K 6.-
A raktáron levő minden áru olcsón beszerezhető:

NAGY ANDRÁS UNOKÁJA, KISTEMPLOMBÁZÁR.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy áveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Művek használják

köhögés,
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, göros és számarhurut ellen

KAISER-féle Mell-Karamellákat
3 fenyővel.

6050 közz. Ig. bizonyítvány orvostól és magánostól biztosítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes BONEON.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható:

Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kovats L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla, Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Sághy Ferenc, Balány Imre gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna és Központi drogeriákban. — Ujfehértón Trón Gyulánál. — Erőműhely, falván Mátrai Ákosnál. — Derecskén Benkő Sándornál.

Szépség,
széplítés a jó ízűs követelménye.

Matild krém
Matild arckenőcs
Matild szappan
Matild powder
3 színben.

Méregmentes szépítőszerek hatásuk meglepő, leveznek minden szeplőt, májfoltot stb. a bőrt finommá, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használírárt minden kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
Főrtár: Tóth Béla utóda Kubek gyógyszerésznél (Tiszapalota) és Jóna és Jóna drogeriájában.

Csődtömeg eladás.

Vb. Farkas József csődtömegéhez tartozó fűszerárak, szeszcsitalok és egyéb e szakmához tartozó áruk a **Bethlen-utca 52. szám alatti üzleti helyiségben naponta délután 1-3 és 5-7 óra között** tetszés szerinti mennyiségben eladatnak. A leltár megtekinthető:

Dr. Pülöp Ödön
tömeggondnoknál.
Arany János-utca 2. sz.

Telefonszám 632. **OCCASIO** Telefonszám 632.

NAGY :: KAKÁCSONYI :: VÁSÁR Halmágyi

női és leányfelöltők nagyáruházában (Piac utca 32, volt Szedlák-ház).

Női felöltő Modellek, Párisi és Berlini costumujdonságok. Szörme-, Plüss- és Bársonykabátok, városi és utazóbundák, Pongyolák Bluzok, Jouponok és Aljak mélyen le szállított árban árusítottanak.

NAGY SZÖRMEKIÁLLÍTÁS

Karmantyuk és Boákban. :: Estélyi köpenyek, Bluzok és Ruhák
Óriási választékban. Előzékeny kiszolgálás.

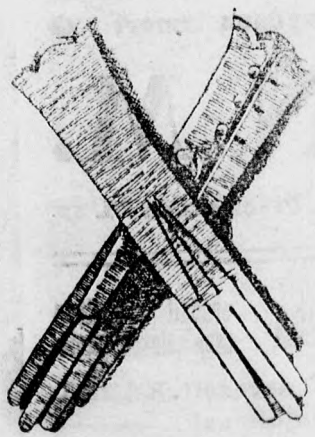
Küön mértékosztály.

LEGNAGYOBB KESZTYŰ RAKTÁR

Női bélelt bőrkesztyű K 2-20
Női bélelt bőrkesztyű himalaya béléssel K 3-60
Női bélelt szövetskesztyű 50 f.-től

Férfi bélelt bőrkesztyű K 2-20
Férfi bélelt bőrkesztyű belül varrott K 3-
Férfi bélelt szövetskesztyű 70 f.-től

Kötött és szövött KESZTYŰK óriási választékban
SCHÖN SÁNDOR
kesztyű-, kötszer- és orvosi műszertárában ▽ DEBRECZEN, ▽ Piacz-utca 14. szám, Csapó-utca sarok.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legelőszertbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jeligés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jeligés levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Újság telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jeligés levélnél a hirdetés száma is kéretik.

Házassálandók,
kik gazdagon nőülni óhajtának, (ha vagyontalanok is) forduljanak díjtalan felvilágosításért a kontinens első és legnagyobb nemzetközi intézetéhez. Magyar levelezés. Hymen, Berlin 18. 2724

Állás
Gyors-
és gépirásban jártas leány azonnali belépésre keresetik. Jelentkezni lehet Piac-u. 49. II-ik udvar, első emelet.

Kereskedelmi
végzett fiatal ember irodába ajánkozik. Szerény igényű. Cim Kossuth-u. 8. I. em. 3. a. 2686

Kereskedelmi
végzett, irodai teendőket jártas leány december 15-re állást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes
leány csemegeosztályhoz kiszolgálónak felvétetik Kontsek Gézánál. 2608

Egészséges,
fiatal szoptatós dajka felvétetik Boros Sámuel helyezőnél, Nyiregyháza. 343

Különte

Míg a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 19 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETEK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 937. 34

Figyelem!
Akinék ritka a haja és főfájásban szenved, igyekezzen azt megelőzni. Keresse föl özv. Czitrom Mórné hölgyfodrásztermét Piac-u. 19. (az udvarban hátul, a Bika-szálloda közelében) ott mindenféle hajpótlékok olcsón beszerezhetők. — Ugyanott egy uri fodrászüzlet, jó forgalmu helyen eladó és egy üres. 2640

Elemi
iskolatantervűket németül, héber tantárgyakat korrekt tanítók. Hazhoz eljárók és iskolás gyermekeknek feladványokban segítik. Magán tanulókat felelősségemre vizsgára előkészítik. Cim a kiadóhivatalban. 2730

Üzlet

ÁSVÁNYVIZEK
friss eszi töltésben kaphatók a D.utsch-üzletben. 13

VALODI
édes, nemes szegedi paprikakürtölegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon 10—90. 1

Cserecsznye-
és búkkfa hálószobák, angol bőr- és gobelin-garnitúrák, modern diványok, matracok, hencserek jutányosan eladó Szántó kárpitosnál. Zugó-utca 3.sz. 995

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Szechenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 192

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 103

Hölgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, majfolót, pattanást, vimmedit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matid-arccken cs. krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Főraktárak Josa es Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Uj hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznóhús kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló hajt és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsenyé. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Nagy András
épület- és butorasztalos, Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lerakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélbeni meghívásra azonnal házhöz megyek. 2731

Szüits István
uri- és egyenruhaszabónál lehet legolcsóbban legdivat-sabb ruhát rendelni. Nagy vásztek bel- és külföldi szövetekben. 1835
Hunyadi-utca 13.

Lakás

Bolt,
kétajtós, a piac kellő közepén azonnal, egy tíz méter hosszú négy ajtós májusra kiadó. Csapó-u. 11, Sümeghyé. 2610

Kiadó
2 szobás modern lakás azonnal. Darabos-u. 48. szám. 272

Kiadó
azonnal központban modern iroda (két ügyvéd elköltözik), lakás, műhely. Csapó-u. 19. 2680

Kiadó
bólt helyiség Miklós-u. 5. szám alatt, a Vági-féle bolt azonnal kiadó bármilyen célra. Bővebb felvilágosítást ad Goldstein Karolina Miklós-u. 5. Apollo mellett. Telefon 736. 2664

Püspökladányban a Royal-szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételek kaphatók. Mérésüket árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Adás-vétel

Bérbeadó
86 magyar hold elsőrendű birtok, közvetlen országút mellett, vasutalmástól 20 perc, 3 évre gazdasági épületekkel ellátva, gyümölcsösökkel és kintű kaszálóval. Levélbeni megkeresések „Kintű birtok” jelige alatt a lap kiadóhivatal továbbbit. 2720

ó
karban levő gázkályha eladó. Hunyadi-utca 25 Kossuth-szálloda. 2660

Kar-
utca 24 sz. ház előnyös árt eladó. Értekezhetni ugyanott. 279

Egy garnitúra
cséplőgép családi okok miatt minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2663

VESZEK
levélbélyegeket és olyan koverteket, leveleket, gyászjelentés, meghívókat stb, melyek 1800—1900-ig postán jártak. HARMATHY antiquarium Debreczen, Fűvészkert-u. 14.

Eladó
nagytekű ház Nagyállomáshoz közel. Cim a kiadóhivatalban. 2732

Pelyva
eladó a „Hortobágy” gőzmalomban. Telefon 179. szám. 2687

Diványok
készen Nagy Antalnál kapható bevonásokat jutányosan vállal Arany János-u. 38. szám. 293

KRAMER JÓZSEFNÉ

hölgyfodrászterme ::
Debreczen, Piac-u. 58.
Egész nap nyitva.

Értesíti a n. é. hölgyközönséget, hogy Budapestről egy elsőrangú hölgyfodrászt szerződtetett, aki gyönyörűen fésül és ondolál. 2670

Telefon 945. :: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető SZÜGVINÉL, (Hungária-malom mellett.)
Ugyanott 2 és 3 méteres akácfa olcsón kaphatók.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Hajdúvármegye szállítói ::: nagyáruházában
DEBRECZEN,
Kistemplombazár
megkezdődött a
NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR
Elsőrendű kifogástalan minőségű áruk kerülnek eladásra melyen leszállított árak mellett.

Főuri hidegvacsora

Kevés pénzért pompás vacsorát állítanak össze
Kontsek Géza
ujjonnan berendezett csemegekereskedésében ::
Kossuth-utca 7. szám.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérlház 26. A nagyérdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

Legalkalmasabban vásárolhatunk férfi és fiu téli öltönyt és felöltőt, városi és utazóbundát, szőrmekabátot, lábzsákokat, valamint leányka téli kosztümet és felöltőt az előnyösen ismert

NEUMANN M.

cs. és kamarai udvari szállító cégnél Debreczen, Piac-utca 51. sz.

Vigyázat leánykák és leányos mamák! Neumann kabát és Neumann ruha eredeti modellben csak nálam kapható.
A máshol hirdetett és NEUMANN KABÁTNAK nevezett KABÁT csak UTÁNZÁSA az én közkedvelt fagonjaimnak.